

Warszawa, dnia \$DATA r.

Minister Klimatu i Środowiska

DELG-WRD.0220.12.2021.ŁB
IK: 1858097

**Pan
Leszek Juchniewicz
Prezes Zarządu
Ogólnopolskiego Stowarzyszenia
Dystrybutorów Niezależnych
Energii Elektrycznej**

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo z dnia 22 listopada br. w sprawie wpływu tworzonych regulacji prawnych na funkcjonowanie niezależnych operatorów systemów dystrybucyjnych energii elektrycznej (OSDn), uprzejmie dziękuję za życzenia oraz zasygnalizowanie zagadnień problemowych.

Na wstępie chciałbym zaznaczyć, że projektowane w Ministerstwie regulacje mają na celu budowę sprawnie funkcjonującego rynku energii, z korzyścią dla wszystkich odbiorców końcowych. Kwestia zapewnienia odpowiedniego *vacatio legis*, pozwalającego na dostosowanie prowadzonej działalności gospodarczej do nowych okoliczności oraz uwzględnienie interesów wszystkich uczestników rynku energii, jest dla Ministra Klimatu i Środowiska sprawą kluczową. Obecnie obowiązujące procedury legislacyjne zapewniają szeroki udział partnerów społecznych m.in. poprzez obowiązek publikacji projektów aktów prawnych na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, konsultacje publiczne, wysłuchanie publicznej w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej i udział w pracach komisji sejmowych, a także poprzez uczestnictwo w pracach Zespołów działających przy Ministrze. Wszystko to pozwala na gruntowne zapoznanie się z projektowanymi aktami prawnymi i realne wpływanie na ich kształt.

W odniesieniu do ponownej zmiany zasad naliczania opłaty mocowej, informuję, że w celu zapewnienia operatorom systemów dystrybucyjnych maksymalnego możliwego czasu na przygotowanie się do zmian podjęto następujące działania legislacyjne.

1. Zgodnie z art. 14. ustawy z dnia 23 lipca 2021 r. *o zmianie ustawy o rynku mocy oraz niektórych innych ustaw* (Dz.U. 2021 poz. 1505) zmianę zasad naliczania opłaty mocowej stosuje się od:
 - a. pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy dla odbiorców przyłączonych do sieci wysokiego napięcia i sieci najwyższych napięć (termin miesięczny, na podstawie konsultacji z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego (OSP) oraz operatorami

systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych (OSDp) uznano za wystarczający – biorąc pod uwagę, że to głównie OSP i OSDp, a nie OSDn, obsługują sieci wysokich napięć),

- b. dla odbiorców przyłączonych do sieci średnich napięć – od dnia 1 stycznia 2022 r.,
 - c. dla odbiorców przyłączonych do sieci niskich napięć, w zakresie odbiorców końcowych o mocy umownej większej niż 16 kW, za wyjątkiem odbiorców z taryfy G i R, od dnia 1 stycznia 2025 r.,
 - d. dla odbiorców przyłączonych do sieci niskich napięć w zakresie odbiorców końcowych o mocy umownej nie większej niż 16 kW oraz odbiorców z taryfy G i R – od dnia 1 stycznia 2028 r.
2. Ponadto, aby zapewnić możliwość rozliczania opłaty mocowej przy minimalnym obciążeniu systemów teleinformatycznych, w pierwszych latach przyjęto możliwe długie okresy kwalifikacji. Ma to na celu umożliwienie OSD, którzy w pierwszych latach posiadają niewielką liczbę odbiorców, podlegających podziałowi na grupy K1-K4, na kwalifikację tych odbiorców poza systemami teleinformatycznymi, np. za pomocą arkuszy kalkulacyjnych. W tym celu dodano, nowy art. 89e przyjmujący za okres kwalifikacji w latach:
- a. 2021–2022 – miesiąc kalendarzowy,
 - b. 2023–2024 – dekadę.

Dopiero od 2025 r. obowiązuje docelowy okres rozliczeniowy, czyli doba, o którym mowa w art. 70a ust.3.

Rozwiązania te mają zapewnić maksymalny możliwy czas na potrzeby dostosowywania rozwiązań teleinformatycznych przez OSD, jednocześnie uwzględniając konieczność możliwie szybkiego wprowadzenia korzystniejszego systemu rozliczeń dla odbiorców przemysłowych.

Należy również wziąć pod uwagę, że odbiorcy przemysłowi wielokrotnie zwracali się z prośbą przyspieszenie uchwalenia i wejścia w życie przepisów zmieniających sposób rozliczania opłaty mocowej. Rozwiązania wprowadzane nowelizacją ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. *o rynku mocy* (obniżone stawki dla odbiorców cechujących się płaskim profilem zużycia energii elektrycznej) mają istotne znaczenie dla konkurencyjności polskich przedsiębiorstw z sektora energochłonnego, a ich wprowadzenie wymagało uprzedniego uzgodnienia z Komisją Europejską, co wpłynęło na czas trwania procedury legislacyjnej.

Sejm RP w dniu 29 października 2021 r. przyjął ustawę *o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw*, która została zgłoszona przez grupę posłów. Ustawa wprowadza nowe zasady rozliczenia dla przyszłych prosumentów w oparciu o odrębne rozliczenie wartości energii wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej i energii elektrycznej pobranej z sieci (system net-billing). Zmiany projektowane w regulacjach prosumenckich realizują wymogi prawa unijnego skierowane do wszystkich krajów członkowskich UE. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. *w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE* obliguje do zapewnienia odbiorcom końcowym możliwości uczestniczenia oraz czerpania korzyści z ich bezpośredniego funkcjonowania w rynku energii elektrycznej. Dotyczy to w szczególności dostosowywania zużycia energii w odpowiedzi na sygnały rynkowe. Oparcie rozliczeń prosumenckich o system wartościowego rozliczania energii (tzw. net-billing) według cen giełdowych, zapewnia prosumentom dostęp do aktualnych i zachodzących na rynku energii procesów. Ponadto państwa członkowskie są zobowiązane do zapewnienia odbiorcom aktywnym, w tym prosumentom, możliwości

sprzedaży energii elektrycznej we własnym zakresie. Konieczne jest również wprowadzenie obowiązku ponoszenia opłat sieciowych odzwierciedlających rzeczywiste koszty oraz osobnego rozliczenia w zakresie energii elektrycznej wprowadzanej i pobieranej z sieci. Wymogi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych już teraz nakazują wdrożenie rozwiązań umożliwiających prosumentom otrzymywanie wynagrodzenia za sprzedaż wytworzonych nadwyżek energii elektrycznej, które odzwierciedli jej wartość rynkową.

Obecny system rozliczeń prosumentów w oparciu o ilość, a nie wartość energii elektrycznej (system opustu), nie zapewnia zgodności z tymi wymogami i wymaga pilnej zmiany w celu zapewnienia zgodności prawa krajowego z wymogami dyrektyw UE. Konieczność integracji rosnącej liczby mikroinstalacji z systemem elektroenergetycznym jest jednym z wyzwań kolejnego etapu rozwoju energetyki. System elektroenergetyczny jest sukcesywnie modernizowany i rozbudowywany, jednak to długotrwały proces. Obecny model rozliczeń prosumentów wprowadził błędne przekonanie u prosumentów, że system elektroenergetyczny jest dostępnym powszechnie magazynem energii. System elektroenergetyczny musi być na bieżąco zarządzany pod kątem jego zbilansowania tzn. równoważenia źródeł wytwarzających energię elektryczną z bieżącym zapotrzebowaniem odbiorców na tę energię. System ten służy do bieżącego przesyłu i dystrybucji energii. Nie jest jej magazynem. Brak podjęcia działań odciążających sieć elektroenergetyczną oznaczać będzie, że w przypadku wysokiej generacji fotowoltaiki oraz niskiego zapotrzebowania mogą pojawiać się lokalne problemy w sieci dystrybucyjnej. Rosnąca dynamicznie liczba prosumentów w obecnym mechanizmie opustów utrudni w przyszłości możliwość wejścia kolejnym potencjalnym prosumentom do systemu. Wpłynie także negatywnie na obecnych prosumentów, gdyż ze względu na obciążenia sieci, ich instalacje będą podlegały automatycznym wyłączeniom.

Zgodnie z planowanymi zmianami, ustawa ma wejść w życie 1 kwietnia 2022 r. System opustu będzie systemem rozliczeń dla obecnych prosumentów oraz przejściowym systemem rozliczeń dla nowych prosumentów, wchodzących na rynek od 1 kwietnia 2022 r. do 30 czerwca 2022 r. Natomiast od 1 lipca 2022 r. podlegać będą oni już nowemu systemowi net-billing w oparciu o ceny miesięczne. W tym czasie energia będzie rozliczana zgodnie z rynkową miesięczną ceną energii elektrycznej wyznaczoną dla danego miesiąca kalendarzowego. Od 1 lipca 2024 r. obowiązywać będzie już system net-billing w oparciu o ceny godzinowe jako docelowy system rozliczeń oparty o odrębne rozliczanie energii wprowadzonej do i pobranej z sieci. Wartość energii wprowadzonej do sieci będzie ustalana według ceny giełdowej godzinowej na rynkach dnia następnego. Ceny wyznaczy operator rynku informacji energii (Polskie Sieci Elektroenergetyczne), który realizuje to zadanie już na podstawie obecnego porządku prawnego. Wprowadzenie okresu dostosowawczego wynika z konieczności przygotowania narzędzi i systemów do rozliczenia wartościowego energii według ceny godzinowej oraz wymagań Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii (CSIRE), które zaczną funkcjonować od 1 lipca 2024 r.

O wejściu w życie tych regulacji zadecyduje Sejm RP oraz Prezydent RP.

Skierowany do podpisu projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie *szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła* zastąpi obecnie obowiązujące rozporządzenie z 2007 r., które w dużej mierze się zdezaktualizowało, w szczególności w świetle wydarzeń w sierpniu 2015 r. Celem nowego rozporządzenia jest obiektywizacja sposobu wyznaczania wielkości mocy minimalnej i maksymalnej poboru, które odbiorca podlegający ograniczeniom może pobierać odpowiednio w 20 i 11 stopniu zasilania, doszczegółowienie katalogu podmiotowo - przedmiotowego odbiorców podlegających ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami w

dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, dostosowanie zasad oraz terminów opracowania, uzgadniania i zatwierdzania planów ograniczeń, do okresów wynikających z uregulowań taryfowych, uregulowanie w umowach z odbiorcami wielkości mocy obowiązujących odbiorcę w stopniach zasilania od 11 do 20, jak również sposobu corocznej aktualizacji wielkości tych mocy, wprowadzenie dodatkowego stopnia zasilania, tj. stopnia „0”, w którym odbiorca, w trakcie trwania ograniczeń, będzie mógł pobierać moc w obiekcie w wielkościach i na zasadach określonych w umowach, na podstawie których świadczone są temu odbiorcy usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, a także możliwości obiektywnej (w oparciu o dokonywane pomiary) weryfikacji wykonania przez odbiorców redukcji mocy w przypadku wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Ustawą z dnia 20 maja 2021 r. *o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 1093, tzw. ustawa licznikowa) został wypracowany w ramach Zespołu do spraw wprowadzenia w Polsce inteligentnego opomiarowania, którego członkiem jest m.in. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dystrybutorów Niezależnych Energii Elektrycznej, po przeprowadzeniu blisko półrocznego badania rynku dostawców systemów IT oraz producentów liczników energii elektrycznej. Ze względów finansowych (model przedpłaty opierający się na systemie IT sprzedawcy jest blisko 10 razy tańszy od modelu opierającego się na liczydło dekrementującym) ciężar systemu przedpłaty został przeniesiony na sprzedawców. Polega on na tym, że system zdalnego odczytu operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego będzie przyjmował przesyłane od sprzedawcy do systemu pomiarowego za pośrednictwem centralnego systemu informacji rynku energii, żądania załączenia lub wyłączenia elementu wykonawczego licznika zdalnego odczytu, zgodne ze standardami wymiany informacji centralnego systemu informacji rynku energii. Sprzedawca będzie informował odbiorcę, iż po doładowaniu przez odbiorcę salda dekrementującego, załączenie elementu wykonawczego licznika zdalnego odczytu może nastąpić pod nieobecność odbiorcy w obiekcie lub lokalu, bez odrębnego powiadomienia odbiorcy. Urządzenia, instalacje lub sieci odbiorcy powinny być przygotowane przez odbiorcę w sposób umożliwiający ich bezpieczną eksploatację po załączeniu elementu wykonawczego licznika zdalnego odczytu, zgodną z odrębnymi przepisami. Sprzedawca będzie zobowiązany także do informowania odbiorcy z wystarczającą częstotliwością o stanie jego salda dekrementującego poprzez dedykowany kanał komunikacji typu SMS, e-mail lub inny określony w umowie kompleksowej.

W odniesieniu do Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii, wprowadzonego ustawą licznikową, należy podkreślić, że podmiotem odpowiedzialnym za jego utworzenie oraz prowadzenie będą Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (OSP). Korzyści wynikające z wprowadzenia tego systemu zostały bardzo szeroko opisane w uzasadnieniu do ustawy licznikowej. System ten zostanie uruchomiony dopiero 1 lipca 2024 r. Operatorzy będą więc mieli zagwarantowany wystarczająco długi termin na dostosowanie swoich systemów zdalnego odczytu do nowych zasad funkcjonowania rynku energii elektrycznej. Ponadto, ww. ustawa przewiduje obowiązek dostosowania Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej do nowych przepisów w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ww. ustawy, czyli do dnia 3 lipca 2022 r., nadania punktom poboru energii numerów zgodnie ze standardem GS1 (GSRN), w terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ww. ustawy, czyli do dnia 3 lipca 2023 r. oraz przekazania OSP, w postaci elektronicznej, informacji o punktach pomiarowych, w terminie 30 miesięcy od dnia wejścia w życie ww. ustawy, czyli do dnia 3 stycznia 2024 r. Przedmiotowe terminy zostały uzgodnione w ramach wspomnianego wyżej Zespołu do spraw wprowadzenia w Polsce inteligentnego opomiarowania i wydają się uzasadnione na realizację ustawowych obowiązków.

Wskazana w piśmie Pana Prezesa potrzeba różnicowania sytuacji prawnej adresatów norm prawnych ze względu na ich specyfikację powinna być każdorazowo oceniana z punktu

widzenia konstytucyjnej zasady równości wobec prawa oraz obowiązującego w Polsce systemu prawnego i prawa Unii Europejskiej.

Niezależnie, rozumiejąc skalę prowadzonej działalności różnych przedsiębiorstw energetycznych staram się wychodzić tym postulatam naprzeciw, czego przykładem jest wprowadzenie, w ramach ww. nowelizacji ustawy – Prawo energetyczne udogodnień w prowadzeniu działalności gospodarczej dla zamkniętych systemów dystrybucyjnych – OSDn, a polegających na zwolnieniu z przedkładania do zatwierdzenia taryf oraz sporządzania planów rozwoju. Rozwiązanie te zdejmą z OSDn najbardziej uciążliwe obowiązki, których wyłączenie jest dopuszczalne w świetle prawa Unii Europejskiej.

Dziękuję Panu Prezesowi za deklarowaną gotowość współdziałania w ustalaniu sposobów, terminów i trybu wprowadzania nowych regulacji prawnych i zachęcam do udziału w konsultacjach publicznych przygotowywanych aktów prawnych oraz w pracach Zespołu do spraw wprowadzenia w Polsce inteligentnego opomiarowania, w celu zagwarantowania uwzględnienia postulatów OSDn w jak najwyższym stopniu.

Z poważaniem

Z up. Ministra

Piotr Dziadzio
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Pan Rafał Gawin – Prezes Urzędu Regulacji Energetyki

Pan Krzysztof Szuccki – Prezes Rządowego Centrum Legislacji

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	1858097.6448943.5179448
Nazwa dokumentu	MPD_ODSnEE_zasady funkcjonowania w świetle nowych regulacji prawnych 2021 11 29 wersja czysta.pdf
Tytuł dokumentu	MPD_ODSnEE_zasady funkcjonowania w świetle nowych regulacji prawnych 2021 11 29 wersja czysta
Data dokumentu	2021-12-03 12:05:38
Skrót dokumentu	26F225BDFB42C9FE157B0FE6B1F2F78970B42899
Wersja dokumentu	1.5
Data podpisu	2021-12-03
Podpisane przez	Piotr Dziadzio; Ministerstwo Klimatu i Środowiska Podsekretarz Stanu
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego karta
Akceptacja	Pikus Paweł, 2021-12-02 10:17:19, wersja 1.2 (Dyrektor, Departament Elektroenergetyki i Gazu (DELG), Dyrektor Departamentu (DELG-D)) Ministerstwo Środowiska
Akceptacja	Świdarska Aleksandra, 2021-12-02 00:51:50, wersja 1.2 (Zastępca Dyrektora, Departament Elektroenergetyki i Gazu (DELG), Zastępca Dyrektora (DELG-ZD)) Ministerstwo Środowiska
Akceptacja	Bednarska Anna, 2021-12-01 16:49:08, wersja 1.1 (Naczelnik Wydziału, Departament Elektroenergetyki i Gazu (DELG), Wydział Rynku Detalicznego i Sieci Inteligentnych (DELG-WRD)) Ministerstwo Środowiska
Akceptacja	Bartuszek Łukasz, 2021-12-01 16:06:39, wersja 1.0 (Radca, Departament Elektroenergetyki i Gazu (DELG), Wydział Rynku Detalicznego i Sieci Inteligentnych (DELG-WRD)) Ministerstwo Środowiska
	EZD 3.104.37.37.20575
Data wydruku:	2021-12-06 12:48:49
Autor wydruku:	Bartuszek Łukasz